

POSUDEK OPONENTA

DIPLOMOVÉ PRÁCE

Historický ústav FF UHK

Autorka práce: Bc. Eliška Hrubá

Studovaný program a ročník: Učitelství pro SŠ – Dějepis, 2. ročník

Název práce: Mechanismus a realizace voleb do národních výborů v Hradeckém kraji z hlediska činnosti KNV (porovnání voleb z let 1954 a 1957)

Vedoucí práce: prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.

Oponent práce: PhDr. Tomáš Hradecký, Ph.D.

Diplomantka si za téma své absolventské práce zvolila mechanismus a realizaci voleb do systému národních výborů v letech 1954 a 1957 v Hradeckém kraji. Protože jsem toto historické téma kdysi odborně zakládal a vedl jsem několik podobných absolventských prací, shledávám výběr tématu práce vhodným.

Diplomová práce se ve třech hlavních kapitolách soustředí na analýzu volebního mechanismu pohledem KNV, což je v tomto případě logickým postupem. V první kapitole diplomantka – stručně a věcně – představuje KNV v Hradci Králové, čímž vhodně připravuje půdu pro další práci. Vnímá strukturu instituce, seznamuje čtenáře s osobnostmi, které činnost KNV směřovaly a ovlivňovaly.

Těžiště práce je nutno vidět v druhé a třetí kapitole, v nichž se diplomantka věnuje analýze jednotlivých voleb do národních výborů v letech 1954 a 1957. Obě analýzy volebních let postavila diplomantka na důsledném vyčerpání archivních pramenů, což je pro dané téma, k němuž existuje jen minimum publikací, samozřejmě žádoucí. Je dobré, že obě tyto kapitoly dodržují stejné schéma, vnímají zákonný poklad pro realizaci voleb, úkoly jednotlivých prvků státní správy i propagandistickou kampaň. V obou případech dochází k chronologickému zachycení jednotlivých administrativních i politických úkonů. Vnímána je činnost všech podstatných komisí, především volebních, od okrskových po krajskou, včetně personálního a politického přehledu jejich členů. Tato část práce nepochybně zajímavým způsobem popisuje onen mechanismus realizace voleb, který je podstatou celé práce. Ve spojení s mobilizací voličů, která byla v kraji v obou volebních letech značná, vyvstává tak poměrně plastický obraz volební reality pro volby do systému národních výborů v tehdejší Hradeckém kraji. Práci provází dobře zpracované tabulky a grafy, stejně jako dobře zvolené obrazové přílohy, které text práce vhodně doplňují.

Práci lze vytknout některé drobné nedostatky, případně by bylo možné diskutovat o některých tvrzeních. Práce je v pořádku po stránce stylistické i gramatické (vliv činnosti vedoucího práce na finální podobu textu je zřejmý a velmi pozitivní), horší je už stránka technického zpracování textu, zbytečné chyby se více nachází v některých poznámkách pod čarou. Některé tabulky, např. složení volebních komisí, by možná lépe vyzněly v celkovém společném přehledu než jednotlivě v těle vlastního textu. Pozornost budí také některé pojmy a poměrně rychlé závěry, které se v textu objevují (např. otázka nominací

kandidátů německé národnosti v r. 1957 byla podstatně složitější, než uvádí krátce text na s. 95 a netýkal se zdaleka jen zkoumaného kraje; uvádět podíl žen v komisích a na kandidátních listinách jako „genderové“ hledisko je vyloženou metodologickou chybou; nelze jednoznačně tvrdit, že Hradecký kraj byl svými výsledky pro kandidátku NF r. 1954 podprůměrný především díky většímu množství soukromě hospodařících zemědělců, do hry vstupovaly i další faktory a tento kraj nelze označit za region s takto výraznou převahou zemědělské produkce; atd.).

Práci by prospěla samostatně podchycená komparace obou volebních let. Aby mi bylo rozuměno: diplomantka oba volební roky pochopitelně v klíčových souvislostech srovnává. Činí tak především v kapitole o volbách r. 1957, a to nejen ve vztahu obou volebních let, ale i dalších regionů. Závěry této komparace nelze zpochybnit a domnívám se, že jsou v mnohém velmi zajímavé. Současně se domnívám, že komparace by si zasloužila vlastní kapitolu, kde by srovnávaná data lépe vynikla. Lepší zobrazení (ať již tabulkové nebo textové) by si rozhodně zasloužil také personální vývoj lokálních politických elit, které zasahovaly do realizace volebního procesu či v něm byly voleny. Opět – diplomantka tyto osoby uvádí, otázkou je pouze forma prezentace tohoto vývoje.

Výše uvedené poznámky pokládám za důležité, nicméně si současně nemyslím, že by zásadním způsobem ovlivnily celkový přínos diplomové práce.

Konstatuji, že **Bc. Eliška Hrubá ve své práci prokázala schopnosti historické práce, pochopila poměrně nové a z hlediska celonárodního v podstatě nezpracované téma, provedla dobrou heuristiku a analýzu primárních pramenů.** Její text bezpochyby rozšiřuje naše poznání o realizaci a mechanismu voleb do národních výborů v 50. letech na území Hradeckého kraje.

Doporučuji proto, aby diplomantka přistoupila k obhajobě své diplomové práce, kterou hodnotím známkou .

V Děčíně dne 15. srpna 2022

.....

Dr. Tomáš Hradecký
proděkan FF UHK

Otázky pro diskusi při obhajobě:

1. V čem spatřujete (kromě volebních výsledků, tj. vlastních hlasů pro kandidáty NF) zásadní rozdíly ve vlastní realizaci voleb r. 1954 a r. 1957?
2. Jaké byly hlavní rozdíly mezi zákony č. 14/1954 Sb. a č. 11/1957 Sb.? Jak se tyto rozdíly podílely na změnách způsobu realizace voleb v regionu?